

Připomínky spolku *Rodiče za inkluzi* k návrhu na změnu vyhlášky č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů

1. V § 3 odst. 1 se navrhuje následující úprava (zásadní připomínka):

~~„(1) Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán školské poradenské zařízení nemusí doporučit, pokud jsou všechny informace podstatné pro vzdělávání žáka uvedeny v doporučení.“~~

Odůvodnění:

- IVP jako podpůrné opatření (dále jen „PO“) vypracovává škola ne pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby dítěte, ale pokud toto PO ve 2. a vyšším stupni přizná dítěti ŠPZ a zákonný zástupce nebo zletilý žák dá škole informovaný souhlas s poskytováním vzdělávání za pomoci IVP jako PO.
- Podle § 16 odst. 1 školského zákona a § 2 odst. 4 věta první vyhlášky č. 27/2016 Sb. ŠPZ přiznává dítěti pouze PO, která dítě „potřebuje“ a „... v souladu se zjištěnými speciálními vzdělávacími potřebami ...“. Z definice PO („nezbytná úprava“) je pojmově zajištěno, že každé PO, nejen IVP, přizná ŠPZ každému dítěti, pokud je to vzhledem k jeho vzdělávacím potřebám nezbytné. Negativní vymezení pak není potřeba upravovat prováděcím právním předpisem, plně postačuje pozitivně určené a zákonné vymezení charakteru PO.
- Potřeba navrhované právní úpravy kdy není potřeba IVP přiznávat, vznikla nejspíše v důsledku nejednotné praxe, kdy ŠPZ postupovala v souladu se zákonem a přiznávala IVP jako PO jen v případech, kdy to bylo nezbytně nutné, především s ohledem na ŠVP školy, ve které se dítě vzdělává. Tudíž došlo k přirozeným odlišnostem, že některým dětem bylo IVP přiznáno, jiným ne, právě v závislosti na individuálním posouzení každého dítěte. Od konce školního roku 2016/2017 proběhla série školení pracovníků ŠPZ, jehož obsahem bylo i vysvětlení potřeby přiznávat v okamžiku, kdy má dítě podpůrná opatření ve 2. a vyšším stupni, i IVP. Návrh ustanovení je tedy nejspíše reakcí na nevhodnost tohoto postupu, který není navíc podložen právním předpisem.
- Následky nevhodnosti předcházejícího postupu není možné řešit tím, že u IVP jako jediného PO bude upravena prováděcím právním předpisem povinnost přiznávat dítěti jen individuálně určenou podporu, vyvolávalo by to potřebu informace o tom, jak se má postupovat v případě ostatních PO, přestože to právní předpisy obsahují shodně pro všechna PO v § 16 odst. 1 školského zákona.

2. V § 3 odst. 3 se navrhuje následující úprava (zásadní připomínka):

~~„(3) Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V individuálním vzdělávacím plánu jsou dále uvedeny zejména informace o~~

- a) úpravách obsahu vzdělávání žáka,

- b) ~~časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání,~~
- c) ~~úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka,~~
- d) ~~b) případné úpravě očekávaných výstupů ze vzdělávání žáka.~~

Odůvodnění:

- Všechny položky uvedené pod písm. a) až d) jsou PO uvedenými v § 16 odst. 2 školského zákona. Jako takové je jejich uvedení v IVP obsaženo ve větě první § 3 odst. 3. Jejich opakované vyjmenování s označením „informace“ pak může budít dojem, že nejde o PO podle školského zákona, ale jen o nějaké „další informace“, které se v IVP také uvádějí.
- Navrhované vypuštění jen některých PO není řešením, je potřeba zachovat jednotný právní režim všech PO uvedených ve školském zákoně, tj. vypustit tu část textu § 3 odst. 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb., který označuje PO podle školského zákona za pouhé „informace v IVP“, nikoli za PO, která dítěti přiznalo ŠPZ. To, že se v IVP uvádějí přiznaná PO je už obsaženo ve větě první.

3. V § 5 odst. 1 se navrhuje následující úprava (zásadní připomínka):

„(1) Asistent pedagoga poskytuje podporu ~~jinému pedagogickému pracovníkovi~~ při vzdělávání žáka či žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v rozsahu podpůrného opatření nebo podle § 18 odst. 1. Asistent pedagoga pomáhá ~~jinému pedagogickému pracovníkovi~~ při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení žáka ~~či žáků~~ do ~~všech~~ činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávání, včetně poskytování školských služeb.“

Odůvodnění:

- Vzdělávání je veřejnou službou, proto vše, co se ve vzdělávání děje směřuje ke klientovi – vzdělávanému dítěti, nikoli k pracovníkům poskytovatelů veřejné služby, v případě vzdělávání škol. Pracovněprávní podmínky pracovníků ve školství včetně kvalifikačních požadavků jsou upraveny jinými právními předpisy.
- Ustanovení § 5 vyhlášky č. 27/2016 Sb., obsahuje informace o fungování PO asistent pedagoga (dále jen „AP“). Nejde tedy o obecný popis náplně práce, ten by musel být doplněn do katalogu prací (č. 222/2010 Sb.), protože by jinak šlo o legislativně technicky nepřijatelnou nepřímou novelizaci tohoto nařízení vlády.
- AP jako PO je PO dítěte se SVP od 3. stupně, ne PO jiného pedagogického pracovníka proto, že je ve třídě dítě/děti se SVP – právní úpravu PO pro pedagogické pracovníky český právní řád neobsahuje. Tím, že AP poskytuje podporu dětem se SVP, podporuje i práci učitele. Podle školského zákona je PO nárokem dítěte, ne dalších pedagogických pracovníků ve třídách.
- Je potřebné do textu doplnit, že nejde jen o jedno dítě, ale i o děti, protože AP jako PO má být sdílený a současně vypustit povinnost zapojení do všech činností. Na jedné straně dítě se SVP nemusí být z podstaty věci ani schopno se zapojit do všech činností, na druhé straně toto zakotvení povinnosti zapojení do všech činností může vést k závěrům, že se dítě nemůže vzdělávat v konkrétní škole právě proto, že se nemůže zapojit do všech činností.

4. V § 5 odst. 5 se navrhuje následující úprava (zásadní připomínka):

„(5) ~~Jednomu žákovi nelze doporučit současně více než jedno podpůrné opatření spočívající ve využití asistenta pedagoga.~~ Asistent pedagoga uvedený v odstavci 3 může za tím účelem zajišťovat i činnosti uvedené v odstavci 4.

Odůvodnění:

- AP jako PO pracuje s dětmi, kterým byl jako podpora přiznán vždy jeden, podstatná pro míru podpory je velikost pracovního úvazku, ne počtu osob AP. Teoreticky je tedy možné, aby se o konkrétní pracovní úvazek dělilo více osob AP.
- Pokud je smyslem věty první § 5 odst. 4 vyjádření zákonného pravidla o přiznání jednoho druhu podpůrného opatření pouze v jednom stupni, tj. nesčítat dva a více stupňů jednoho druhu podpory, pak jde o ustanovení nadbytečné, protože je toto už pozitivně vymezeno v § 16 odst. 3 školského zákona, podle kterého se mohou kombinovat v různých stupních jen různá, nikoli stejná PO.
- V praxi však dochází k situacím, kdy je potřeba, aby AP pracoval s dítětem v průměru více než 36 hod týdně. Protože toto nelze pokrýt AP jako PO, kompenzují ŠPZ tento limit kombinací druhého učitele a AP. Ve svém důsledku může jít i o dražší podporu, než pokud by se o úvazek vyšší než 1,0 a o pozici AP dělilo více zaměstnanců.

5. V § 5 odst. 6 se navrhuje vypouštěný text nahradit textem (zásadní připomínka):

„Asistent pedagoga poskytuje současně podporu žákům s přiznaným podpůrným opatřením asistent pedagoga ve třídě, oddělení či skupině, pokud to umožňují speciální vzdělávací potřeby těchto žáků. Asistent pedagoga poskytuje podporu pouze jednomu žákovi, není-li z důvodu charakteru speciálních vzdělávacích potřeb možné, aby tomuto žákovi poskytoval podporu současně s dalším žákem či žáky.“

Odůvodnění:

- AP jako PO není AP „pro třídu“ (srov. § 18 vyhlášky č. 27/2016 Sb.), ale pro podporu vzdělávání těch dětí se SVP, kterým byl AP přiznán jako podpůrné opatření ŠPZ. AP pracuje primárně s těmito dětmi v kontextu práce všech pedagogických pracovníků se třídou. S ostatními dětmi, bez ohledu na to, jestli jde o děti se SVP, či nikoli, pracuje AP právě v tomto kontextu. Základním předpokladem práce s dětmi, které mají přiznaného AP jako PO, je slučitelnost vzdělávacích potřeb konkrétních dětí. Tam, kde jde o neslučitelnost, je potřeba mít výjimku pro přiznání AP jen jednomu dítěti. Jiný postup není možný, protože je nerealizovatelný i protizákonný.
- Přiznání AP jako PO je rozhodnutí ŠPZ jako orgánu veřejné moci, který rozhoduje o individuálním nároku konkrétního dítěte. Potřebu obecné podpory celým třídám a učitelům je potřeba zajistit jinak než přes individuálně přiznávanou a právně závaznou podporu jednotlivým dětem. V případě vyššího počtu dětí se SVP pak např. využíváním AP „pro třídu“ podle § 18 vyhlášky č. 27/2016 Sb. a jeho posílením na nárok školy, nikoli navrhováním jeho vypuštění s účelovou argumentací, která je v rozporu s právní definicí této organizační podpory (viz dále), alternativně zavedením nároku školy na financování druhého učitele do těchto tříd jako standardu.
- Ustanovení v podzákoně právní normě musí vycházet z podstaty právně upravovaného jevu a z teoretické právní konstrukce zákonného institutu který má být proveden.

6. V § 9 se navrhuje bez náhrady vypustit slova „zejména osobního asistenta“ (zásadní připomínka).

Odůvodnění:

- Kategorie „ostatní osoby“ mohou být PO, pokud je o nich jako o PO oprávněno rozhodovat ŠPZ.

- Do této kategorie personálních PO není možná zařadit osobní asistenci, protože jde o sociální službu, o které si rozhoduje uživatel sociální služby sám. Tuto službu, která nesouvisí se vzděláváním může, nikoli musí, využívat pouze osoba požívající příspěvek na péči z důvodu zdravotního postižení podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, o kterém rozhodla ČSSZ na základě lékařské dokumentace konkrétní osoby, a to bez vazby na vzdělávání v případě, že jde o dítě.
- Je proto potřeba dodržovat školský zákon, že o PO, v tomto případě ostatních osobách, rozhoduje ŠPZ. O osobní asistenci jako o sociální službě rozhoduje uživatel služby/jeho zákonný zástupce a ŠPZ se pouze právně nezávazně, na rozdíl od ostatních personálních PO vyjadřuje ke vhodnosti mít osobního asistenta i v době vzdělávání, hlavně pokud jej dítě už využívá.
- Z výše uvedeného vyplývá že osobní asistent ani nemůže splňovat kritéria pro PO proto, že na rozdíl od „dalších osob“, není a ani nemůže být uveden ve školském zákoně. Tím normativní text naplní i návrh na úpravu formuláře „Doporučení“, kdy je osobní asistent z kategorie PO vypuštěn bez náhrady.

7. V § 10 odst. 2 se navrhuje následující úprava (zásadní připomínka):

„(2) Škola může zpracovat plán pedagogické podpory, který zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu zejména v situaci, kdy pro poskytování podpůrných opatření prvního stupně nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání. ~~Škola může při zpracování plánu pedagogické podpory využít vzor~~ **Vzor plánu pedagogické podpory je uvedený v příloze č. 3 k této vyhlášce.**“

Odůvodnění:

- Navržená fakultativnost PLPP se má vztahovat na PLPP jako nástroj, ne na jeho „technické“ provedení. Vzor jakéhokoli právního nástroje se stanovuje proto, aby byla zajištěna alespoň minimální předvídatelná podoba, nikoli jen možná inspirace. Možnost využít PLPP nemá vliv a ani není podmíněná nezávazností vzoru PLPP. Pokud má být vzor nezávazný, pak nemá být upraven v právním předpise, ale metodicky, protože ani metodika není právně závazná a školy nejsou povinny, na rozdíl od právních předpisů, se jí řídit.

8. V § 10 se navrhuje doplnit nový odst. 3, který zní (zásadní připomínka):

„(3) O poskytování podpůrných opatření prvního stupně informuje škola zákonné zástupce žáka. Informace obsahuje zejména příčiny speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně a cíle podpory.“

Odůvodnění:

- Zákonný zástupce dítěte má podle § 21 odst. 1 a 2 školského zákona právo na informace o průběhu vzdělávání dítěte. Jestliže škola identifikovala potřebu poskytovat podpůrná opatření prvního stupně, už jde o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. To je informace, kterou zákonný zástupce má mít.
- Pokud bude škola vypracovávat PLPP, může být oním poskytnutím informací poskytnutím PLPP, pokud ne, bude na škole jako formu zvolí, informace však bude obsahovat příčiny SVP dítěte, PO v 1. stupni, která škola dítěti poskytuje a smysl (cíle) podpory.

9. V § 15 odst. 2 se navrhují následující úpravy:

„(2) Doporučení vydané za účelem stanovení podpůrných opatření pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami obsahuje

- a) identifikační údaje žáka, školy a školského poradenského zařízení,
- b) datum přijetí žádosti o poskytnutí poradenské pomoci,
- c) shrnutí závěrů vyšetření,
- d) popis speciálních vzdělávacích potřeb žáka,
- e) údaje o ~~případném~~ znevýhodnění žáka ~~uvedeném v § 16 odst. 9 zákona~~ **(identifikátor znevýhodnění)**,
- f) doporučené podpůrné opatření a jeho stupeň, ~~včetně případných kombinací a variant podpůrných opatření~~,
- g) návrh postupu při poskytování podpůrných opatření,
- h) poučení o možnosti podat žádost o revizi doporučení podle § 16b zákona,
- i) identifikační údaje pracovníka školského poradenského zařízení, který poradenskou službu poskytl, a
- j) **termín nového posouzení speciálních vzdělávacích potřeb,**
- k) **vyjádření se školského poradenského zařízení k možnosti zákonného zástupce žáka podat přihlášku do školy zřízené podle § 16 odst. 9 zákona**
- l) ~~jj~~ datum vyhotovení doporučení.“

Odůvodnění:

Výčet náležitostí Doporučení je dán v textu právního předpisu, vzor v příloze musí být v souladu s textem právního předpisu. Z tohoto důvodu je potřebné upravit i náležitosti vlastního formuláře Doporučení – viz připomínky k formuláři.

- k písm. e): Příčina SVP je od 1.9.2016 širší než jen druhy (nikoli diagnózy!) zdravotních handicapů dětí, pro které se zřizují „druhové“ školy, třídy, oddělení, skupiny uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona. Ve výčtu náležitostí současně chybí identifikátor znevýhodnění, pokud by nebyl doplněn do textu právního předpisu, musel by být vypuštěn z formuláře.
- k novému písm. j): Formulář Doporučení již tuto položku obsahuje, není však uvedena v textu právního předpisu, pokud by nebyla doplněna do textu právního předpisu, musela by být vypuštěna z formuláře.
- K novému písm. k): Formulář Doporučení již tuto položku obsahuje, není však uvedena v textu právního předpisu v náležitostech Doporučení. Současně jde o podmínku uvedenou v § 20 odst. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. k možnosti zákonného zástupce dítěte s druhově zdravotním handicapem uvedeným v § 16 odst. 9 podat žádost i přijetí dítěte do školy, třídy, oddělení, skupiny zřízené pro děti s vyjmenovanými druhy zdravotních handicapů (nikoli diagnóz!). Pokud by nebyla doplněna do textu právního předpisu, musela by být tato informace vypuštěna z formuláře Doporučení.

10. Navrhovaný § 15 odst. 4 se navrhuje vypustit bez náhrady (zásadní připomínka).

Odůvodnění:

- Formálně není MŠMT zmocněno školským zákonem k určení minimální doby a důvodů pro opakování poskytnutí poradenských služeb v ŠPZ, tudíž toto nemůže prováděcí právní předpis ani formálně-právně obsahovat. Navíc jde o zásah do práva na poradenskou pomoc ŠPZ dítěti podle § 21 odst. 1 písm. f) školského zákona.

- Opatření je i nerealizovatelné, protože neexistuje centrální evidence vydaných doporučení a některá ŠPZ se „specializují“ na rozdílné příčiny SVP. Argument, že tomu tak v budoucnu bude, a že jde současně o zajištění souladu vyhlášky s budoucí právní úpravou nelze použít ani pro překročení zmocnění ze školského zákona k úpravě dalšího prováděcím právním předpisem, ani k odůvodnění legislativně-technického řešení v prováděcím právním předpise.
- Další příčinou jevu tzv. poradenské turistiky je rozdílná kvalita služeb ŠPZ, kdy už jen přístup ke klientům je rozdílný. Mnohá ŠPZ začala vykonávat svou agendu jako skutečný poskytovatel veřejné služby. Pokud někteří zákonní zástupci měli neodůvodněná očekávání, pak jejich snaze najít takové ŠPZ, které by vyhovělo jejich „požadavkům“, mohla předejít samotná ŠPZ či školy podáním informací o změnách ve školské legislativě.
- Proto je potřeba nejdříve připravit případné změny na úrovni zákona i technicky a současně je doprovodit i potřebnou změnou všech potřebných prováděcích právních předpisů, nejen vyhlášky č. 27/2016 Sb.

11. V § 17 se navrhuje odst. 3 vypustit bez náhrady (zásadní připomínka).

Odůvodnění:

- Konstrukce omezování přiznávání potřebné podpory v podzákoném právním předpise je v přímém rozporu s koncepcí individuálního právního nároku a jeho realizace konkrétního dítěte na potřebné PO. ŠPZ tak nemůže nepřiznat potřebnou podporu, pokud ji odborně identifikuje s odůvodněním, že tato podpora se už poskytuje jinému dítěti či jiným dětem a tudíž se dalšímu konkrétnímu dítěti neposkytne nebo jen v omezeném rozsahu. Navrhovaná konstrukce je tak nejen teoreticky protiprávní, ale fakticky může dojít k pozbytí smyslu poskytování PO, protože bude nerealizovatelné, tj. vynaložené finanční prostředky nebudou použity efektivně.
- Veškerá omezení obsažená v odst. 1 až 3 se dále nevztahují na ZŠ (a nově konečně i na MŠ), které mají spádovou oblast a jsou tak povinny přijmout pouze každé dítě s trvalým pobytem ve spádové oblasti školy. Dále se tato omezení nevztahují na školy, kde je podmínkou přijetí úspěšnost v přijímacím řízení. To znamená, že se všechna uvedená omezení vztahují prakticky jen na školy neveřejné, které přijímají děti pouze ve správním řízení (zápis, přestup), tedy bez přijímacího řízení, jehož součástí je přijímací zkouška. Na školy se spádovou oblastí pak pouze tehdy, pokud by přijímaly děti s trvalým pobytem mimo spádovou oblast. Všechna tato omezení tak nelze používat ve školách, které mají určenou spádovou oblast a jsou povinny přijmout ke vzdělání každé dítě s trvalým pobytem ve spádové oblasti bez ohledu na případné SVP a všechny školy, které přijímají děti na základě výsledku zkoušky v přijímacím řízení.
- Smyslem limitů obsažených v odst. 1 až 3 bylo a je omezit přestupy či už samotné přijímání dětí se SVP mezi školami, které mají spádovou oblast, ale nejsou pro tyto konkrétní děti školou spádovou, nebo přijímání a přestupy dětí se SVP do škol bez spádové oblasti, tj. do škol neveřejných. V případě škol, které přijímají děti na základě výsledků přijímací zkoušky, je pak nepřijatelné jakéhokoli dítěte se SVP s odůvodněním, že by šlo o překročení počtu dětí se SVP ve třídě, v rozporu se školským zákonem (§ 59 odst. 1).

12. § 17 odst. 4 se navrhuje přemístit do § 24 (zásadní připomínka).

Odůvodnění:

- Obsahem nově navrhovaného odst. 4 je pravidlo pro organizaci vzdělávání ve školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona. To je obsaženo v části třetí vyhlášky, nikoli v této části.

13. § 18 se navrhuje zachovat ve stávající podobě (zásadní připomínka).

Odůvodnění:

- AP „pro třídu“ není PO, ale organizační podporou, není na něj právní nárok (tj. ani NFN), školy o financování žádají z RP AP modul C. Vyhlášení programu obsahuje další podmínky, které mimo rámec stanovený právním předpisem de facto znemožňují využití RP. Konkrétně jde o podmínku počtu dětí ve třídě 30 a podmínku spádovosti školy pro všechny děti se SVP. To vede minimálně k nerovnosti a může vést i k diskriminaci v možnostech při vzdělávání dětí z důvodu jejich nespádovosti v konkrétní škole. Je proto potřeba upustit od podmínek nad rámec právního předpisu.
- Podmínkou je přiznaný 2. stupeň PO bez ohledu na důvod SVP dětí, proto nelze tvrdit, že jde o přechodné opatření pro děti se sociálním vyloučením, u kterých není možné zajistit vyšetření v ŠPZ nebo pouze do doby vypršení platnosti poradenských dokumentů vydaných před 1.9.2016. Jde o velmi zužující, účelově zavádějící až alogický výklad, který nemá oporu v žádném právním předpise a je v rozporu se školským zákonem, protože vychází z koncepce dělení dětí podle příčiny potřeb, nikoli z koncepce poskytování PO pro dosažení maxima bez ohledu na příčinu, ta je důležitá až při vlastní práci s dítětem
- Jako druh organizační podpory může být § 18 přemístěn např. do vyhlášky č. 48/2005 Sb., o organizaci základního vzdělávání, nebo v případě, že by mělo jít o nárok škol pro takové třídy, pak by mělo být toto ustanovení přemístěno přímo do školského zákona, do části organizace vzdělávání, např. do § 23 jako nové odst. 5 a 6.

14. V § 19 odst. 2 se navrhuje nevypouštět slovo škole (zásadní připomínka):

Odůvodnění:

- Tzv. jednodruhovitost škol je stanovená školským zákonem, nelze ji tedy upravovat v podzákonném právním předpise odlišně, protože by šlo o protizákonnou úpravu, stejně jako tomu bylo před zrušením vyhlášky č. 73/2005 Sb. vyhláškou č. 27/2016 Sb.
- Pokud by existovala tzv. jednodruhovitost na úrovni třídy, oddělení, skupiny, pak bude muset být každé dítě přijímáno v rozhodnutí ředitele školy nejen do školy, ale i přímo do konkrétní třídy s konkrétním vzdělávacím programem upraveným podle konkrétního handicapu uvedeného v § 16 odst. 9 školského zákona. Protože je přijetí rozhodnutí, nebude v důsledku toho možné bez změny rozhodnutí ředitele školy dítě přeřadit do jiné třídy, s jiným vzdělávacím programem, a to ani dočasně.
- Dojde tak ke zvýšení administrativní zátěže škol speciálních, protože každé dítě bude potřebovat IVP, které bude odpovídat nejen jeho SVP, ale i tomu, v jakých všech třídách se může teoreticky i prakticky konkrétní dítě vzdělávat. To bude potřebné k tomu, aby byly vždy zajištěny vysoce individuální potřeby dítěte v kolektivu jinak, ale také vysoce individuálně potřebných dětí.
- Tím dojde i ke snížení transparentnosti obsahu vzdělávání v systému speciálního školství, protože rodiče dětí, kteří by měli zájem přihlásit dítě do školy speciální a mají pozitivní vyjádření ŠPZ, se budou muset zorientovat v nejednotně organizovaném a nijak závazně neupraveném vzdělávacím systému, včetně vyšších nároků na všechny aktéry při vypracovávání složitějších IVP ve vztahu k ŠVP školy a rozdílným vzdělávacím programům

v jednotlivých třídách. Zavedení omezené jednodruhovosti tříd/skupin/oddělení tak bude znamenat i celkové zvýšení neprůhlednosti celého systému pro všechny subjekty.

15. Bod 1.7 přílohy č. 1 se navrhuje ponechat v původním znění (zásadní připomínka):

Odůvodnění:

- Bez ohledu na organizační rozsah jednodruhovosti není možné omezovat předměty speciálněpedagogické péče jako druh PO jen proto, že je dítě žákem školy speciální.
- V případě, že má dítě handicap pro který je škola/třída zřízena, pak toto samo o sobě nezajišťuje podporu dostatečnou a je vždy potřeba postupovat v souladu se školským zákonem, tj. individuálně podle potřeb každého dítěte, nelze bez dalšího predikovat, že způsob výuky je dostatečný. Avšak v případě, že má dítě jiný handicap, než pro které je škola/třída zřízena, je do ní zařazen v rámci 25% podílu odlišných handicapů, dochází k situaci, kdy ŠVP školy/pedagogický plán pro třídu nemusí vůbec se zohledněním tohoto druhu handicapu v průběhu výuky počítat.
- V prvním případě nebude možné, aby dítě využívalo PO PSPP i když bude potřebovat podpory více, než je součástí výuky (v ŠVP školy?), ve druhém případě se dítěti PO PSPP také neposkytne proto, že je žákem školy speciální, avšak tím, že má jiný druh handicapu, bude řešen pouze v IVP stejně jako ve škole běžné. Minimálně ve druhém případě bude z pohledu možnosti mít jako PO PSPP založeno přímo právním předpisem na nerovné postavení dětí v běžných a speciálních školách v neprospěch dětí ve školách speciálních.

16. ad podpůrné opatření IVP (zásadní připomínka)

Navrhuje se u textu v příloze č. 1 o obsahu IVP jako PO ve 2. až 5. stupni vypustit informace o obsahu IVP, zpravidla jde o 2. odstavec textu.

Odůvodnění

Co je obsahem IVP je už uvedeno v § 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb. – informace o PO jsou jedny z mnoha. Proto není možné v příloze právního předpisu uvádět, že ty informace, které jsou podle právního předpisu obsaženy v IVP bez dalšího, v něm pouze mohou být uvedeny. Jde o rozpor s normativním textem.

17. ad určení přímé pedagogické činnosti asistenta pedagoga jako personálního podpůrného opatření poskytované pedagogickým pracovníkem vyhláškou č. 27/2016 Sb. (zásadní připomínka)

Odůvodnění:

- Právní úprava velikosti/poměru PPČ a NPČ je podle § 23 odst. 5 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, svěřena vládě, nikoli konkrétnímu ministerstvu. Proto je potřeba, aby i úprava poměru PPČ a NPČ AP jako PO byla obsažena v nařízení vlády – č. 75/2005 Sb., ne jinde. PPČ AP jako PO bude muset být navíc upravena nejspíše jako *lex specialis* ve vztahu k obecně stávající právní úpravě.
- Popis je pak možné učinit např. v úvodu přílohy č. 1 vyhlášky stejně jako tomu je u platových tříd jednotlivých skupin pedagogických pracovníků, aniž by vyhláška upravovala platové náležitosti.

18. K formuláři „Doporučení“ (příloha č. 5) – zásadní připomínky

Navrhuje se upravit/vypustit/nahradit následující položky:

- **Vzdělávání s IVP/bez IVP**
- **Zařazení do školy vzdělávající podle RVP ZŠS díl 1,2**
- **Návrh zahájení poskytování podpůrných opatření**
- Vyhodnocení PLPP
- **Zařazení žáka do školy, třídy, oddělení, skupiny podle 16 odstavec 9 ŠZ (odůvodnění zařazení)**
- **Žádost o IVP**

ad Vzdělávání s IVP/bez IVP – zásadní připomínka

Navrhuje se zařadit tuto položku mezi podpůrná opatření, protože IVP je podpůrné opatření podle § 16 odst. 2 písm. f) školského zákona, nikoli organizační zajištění výuky. S ohledem na charakter a význam IVP jako PO by mělo být umístěno za všechna uvedená PO v části III. (označené jako II.)

Ad Zařazení do školy vzdělávající podle RVP ZŠS díl 1,2 – zásadní připomínka

Navrhuje se tuto položku vypustit, protože jde o školy, které vzdělávají děti s mentálním či kombinovaným postižením bez rozdílu, jde tedy o školy podle § 16 odst. 9 – nejde o školy tzv. běžné, přestože podle charakteru handicapu mají tyto školy ŠVP podle běžného RVP ZV, nicméně s úpravami podle jednotlivých druhů handicapů.

Ad Návrh zahájení poskytování podpůrných opatření, platnost doporučení – zásadní připomínka

Navrhuje se vypustit slovo „Návrh“, protože vydáním „Doporučení“ je přiznán dítěti právní nárok na poskytování přiznaných PO školou, v případě financování pak i poskytnutí finančních prostředků škole, ve které se dítě vzdělává, ze státního rozpočtu. Nejde tedy o návrh, ale o určení začátku doby, od které se mají přiznaná PO poskytovat, včetně začátku doby jejich financování státem.

Položka „platnost doporučení“ by měla být ve formuláři umístěna tak, aby intuitivně (na řádku / pod sebou) navazovala na položku „zahájení ...“.

Ad Vyhodnocení PLPP (část II.)

Navrhuje se doplnit „nebo informací o dosavadním průběhu vzdělávání“, protože ŠPZ vždy potřebuje i informace ze strany školy. Tím, že má být PLPP dobrovolný (fakultativní), by došlo k omezení přístupu k těmto informacím - viz připomínka k § 10 , návrhu na nový odst. 3.

Ad Zařazení žáka do školy, třídy, oddělení, skupiny podle 16 odstavec 9 ŠZ (odůvodnění zařazení) – zásadní připomínka

Navrhuje se přemístit z části III. (označené jako II.) na konec před jména a podpisy pracovníků ŠPZ, protože nejde o PO, ale o vyjádření odborného, právně nezávazného stanoviska ŠPZ, zda by se dítě už mohlo, zpravidla s ohledem na intenzitu potřeb, vzdělávat ve škole tzv. speciální. Umístění mezi PO je matoucí pro všechny včetně poradenských pracovníků, kteří pak mají za to, že jde o PO, o kterém rozhodli.

Pokud má dítě přiznané očekávané výstupy na úrovni RVP ZŠS, pak jde o podpůrné opatření podle školského zákona.

Ad Žádost o IVP - zásadní připomínka

Navrhuje se rozdělit vzory formulářů pro IVP jako PO podle § 16 odst. 2 písm. f) a IVP jako „organizační úpravy“ podle § 18 školského zákona, kdy vzor pro účely IVP jako PO toto nebude obsahovat.

Odůvodnění viz připomínka k § 3 odst. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

19. Ve formuláři IVP (příloha č. 2) se navrhuje zachovat položku „metody“ a nahradit položku „hodnocení“ slovy „úprava hodnocení“ – zásadní připomínka

Odůvodnění:

- V obou případech jde o PO uvedená v § 16 odst. 2 písm. b) školského zákona, která, pokud je ŠPZ dítěti přízná mají být uvedena i v IVP (viz § 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)
- Slova „úprava hodnocení“ více odpovídá charakteru tohoto PO, než pouhé „hodnocení“

20. Ve formuláři PLPP (příloha č. 3) se navrhuje nahradit položky

- „Podpůrná opatření v rámci domácí přípravy“ slovy „Domácí příprava a spolupráce se zákonnými zástupci/oprávněnými pečujícími osobami“
- „Podpůrná opatření jiného druhu“ slovy „Další okolnosti, které mají vliv na vzdělávání“
- zásadní připomínka

Odůvodnění:

- PO poskytuje v souladu se školským zákonem dítěti škola a ve škole, škola nemá faktickou ani formální moc poskytovat PO jinde než ve škole, např. doma.
- Druhy PO jsou dány taxativním výčtem v § 16 odst. 16 odst. 2 školského zákona. Nelze je rozšiřovat přílohou podzákoně právní normy, navíc bez zmocnění v zákoně, kdy by navíc nebylo účelné, aby byly různé druhy PO uváděny na několika místech a v různých právních předpisech. V PLPP naopak mohou být uvedené další okolnosti, které ovlivňují vzdělávání dítěte a které jsou uvedeny v závorce stávajícího textu.

Při akceptaci připomínky je současně potřebné upravit i důvodovou zprávu a v některých částech i RIA zprávu.

* * *